

Železo bylo čerstvým vynálezem v době, kdy kněží z Áronova rodu začali nad Izraelem pronášet požehnání. Sestry a bratři, máme před sebou nesmírně starý text. Áronské požehnání se mu říká. Klidně bychom je mohli zařadit mezi nejstarší památky lidské kultury vedle egyptských hieroglyfů či mezopotamských klínových tabulek. Jenže je zde jeden podstatný rozdíl. Nápisy z pyramid či zápisky od Eufratu a Tigridu v současnosti zajímají na celém světě jen nevelkou skupinu odborníků. Naopak slova áronského požehnání se nadále běžně používají. Ozývají se pravidelně v židovských synagogách, ozývají se také při křesťanských bohoslužbách. Třebaže jsou ta slova velmi letitá a starobylá, jsou to slova stále živá. Stále znovu je totiž potřebujeme slyšet. Slova o pomoci a přízni, slova o bezpečí a o pokoji.

Ať ti Hospodin žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem.

Takhle tedy vypadá požehnání, kdyby někdo nevěděl. Požehnání je to, co podporuje život, co životu prospívá. Když něco z požehnání chybí, těžko se mluví požehnaném životě. Požehnání je životodárné. Žádný div, že si v dávných časech, kdy se mnohem urputněji bojovalo přežití, lidé spojovali požehnání s plodivostí, s úrodou. Plný dům potomků, plná stáj dobytka a plná sýpka zásob přislibovaly další trvání života. Pokračování existence, přežití rodu. Náš duchovní praotec Jákob při návratu z exilu oplýval takovým požehnáním – měl početná stáda, dvanáct dětí a třinácté na cestě.

Bůh se nad mnou smíloval a mám všechno. Přijmi z mého požehnání

, nabízí Jákob svému bratru Ezauovi.

(Gn 33,11.10)

Postupem času však Boží lid zjistil, že k požehnání nestačí jen to, co máme kolem sebe, popř. co máme v kapse. Znáte přece sami spoustu lidí, kteří mají střechu nad hlavou (a celkem pěknou střechu), lidi, kteří mají dostatek jídla (a celkem dobrého jídla), lidi, kteří mají i prostředky pro volný čas, ale přesto jaksi nejsou požehnání. Nejsou šťastní. Je nutné mít požehnání též v sobě, abych obyčejné věci kolem považoval pro sebe za požehnání. A to je další krok: člověk sám musí být požehnaný, aby kolem sebe viděl požehnání. Pokud nejsme zaměřeni na život a nezohledňujeme, co životu prospívá, pak všechno kolem nás jsou jen předměty a události, které životu nijak viditelně nesvědčí. Z takového pohledu život nemá žádnou šťávu, žádnou oporu, žádný kloudný výhled. Člověk sám musí být požehnaný, aby kolem sebe měl požehnání.

A proto přicházejí k Božímu lidu izraelští kněží s požehnáním. Přesněji řečeno lid přichází za kněžstvem pro požehnání. Ve starověku tepal náboženský život v rozmanitých svatyních. Pro Izraelce se ústřední chrám nacházel v Jeruzalémě. Tam přicházeli lidé pro pomoc ve složitých životních okamžicích. A kněží pro ně hledali radu v Mojžíšově zákoně, modlili se za ně a přinášeli oběti proseb a díků. Veškeré chrámové dění a veškeré náboženské úkony jsou však k ničemu, když jim chybí jistota. Jistota, že Bůh je příznivě nakloněn. Že není lhostejný ke svým lidem, nýbrž že je slyší, stará se o ně. Že pečuje o svůj lid jako pastýř o své stádo tak, aby nikdo neměl nedostatku. Kněží žehnají a tím vyřizují Boží požehnání. Když Bůh svému lidu žehná, tak jej ujišťuje, že je při něm. Že pouť do jeruzalémského chrámu nebyla marná, že marné nebyly ani modlitby, ani předložené obětiny. A hlavně že nebyla marná důvěra, s níž se věřící člověk na Pána Boha obrátil. Neboť Hospodinu se to tak líbí. Má radost, když lidé hledají životadárnou sílu u něj, když si k němu přicházejí – když si k němu přicházíme – pro požehnání. Při požehnání se vyslovuje pouze to, s čím každý věřící žid a křesťan počítá. Totiž že náš Bůh, Hospodin, je nám příznivě nakloněn. Jinak by totiž nemělo vůbec smysl věřit. K čemu je bůh, který si nás nevšímá, nebo který si nás všímá se škodolibými úmysly?

Ať ti Hospodin žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem. Již po několik tisíciletí zaznívají nad Božím lidem slova požehnání. Není to žádné kněžské čarování. Nejsou to žádná kouzelná slůvka, která by svým zvukem magicky otevřela neviditelné potrubí shůry a vpustila do pozemského bahna proud tajemných nebeských sil. Tak nějak si to představovali pohané. Znáť ta účinná slůvka, mít ty účinné duchovní znalosti, umět účinně provádět obřadné úkony, modlitby, oběti. Zkrátka umět účinně zapůsobit na božstvo a požehnání se nutně dostaví. Jakoby si to požehnání vynutit, zasloužit, vyrobit. Vždyť je to směšné. Anebo je to k pláči, neboť klasičtí pohané už sice z našich končin vymizeli, ale i dnes si spousta lidí včetně křesťanů myslí, že si požehnaný a spokojený život opatří nějakou správnou duchovní metodou, ověřenou formou zbožnosti, osvědčenou modlitbou, správně obětovanými penězi. Napříč staletími zní jako hráz proti dávnověkým i moderním návalům pohanství áronské požehnání: Hospodin ať ti žehná, Hospodin ať tě chrání a ochraňuje. Hospodin – on je zdrojem požehnání. A chce nám ho dát, a dává nám ho.

Ať ti Hospodin žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem. Třikrát v požehnání zazní, co koná Bůh v náš prospěch. Zaprvé – žehná a chrání. On, který před věky stvořil svět a vložil do něj moudrý řád, nás uprostřed tohoto světa chrání. Chrání nás před chaosem, neboť jeho řád platí, pradávné přírodní zákony spolehlivě fungují a zeměkoule je široko daleko nejbezpečnější místo k životu. (Tedy pokud odhlédneme od lidských násilností a šíleností.) To zaprvé. Zadruhé je k nám Bůh milostivý, je na nás laskavý. On se slitovává nad

námi, když jsme si sami pokazili život anebo když nám život pokazili druzí. Bůh vnáší člověku do života slitování, odpuštění. On nám odpouští naše provinění a učí nás odpouštět. Učí nás žít s utrpěnou křivdou. Takové je jeho milosrdenství, že my z něj můžeme čerpat v těch praktických otázkách všedního dne, v nabouraných vztazích, ve zklamané důvěře. Kde se život nedaří a kde by se Bůh na nás mohl právem mračit, tam rozjasňuje svou tvář. Usmívá se na nás, mohli bych přeložit volněji. Bůh se na nás směje, protože na nás nevidí jen zlo, ale i dobro. A hlavně nás má rád. A do třetice – Bůh k nám obrací svou tvář. Nesměje se nám za zády, neodvrací od nás pohrdavě svůj zrak, nýbrž nám ukazuje svou vlídnost. Vkládá do nás a mezi nás pokoj, abychom bez obav kráčeli přítomností vstříc budoucím dnům. Bohu se z očí neztratíme, zaměřil se na nás. nevymkne se z jeho péče. A proto nestrávíme život ve věčném znepokojení

Ať ti Hospodin žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem. Tak vloží kněží mé jméno na Izraelce a já jim požehnám.

(24-27)

Vložit jméno Boha na Boží lid. Co to znamená? Nezavání to přeci jen nějakými čarovnými kejklemi? Nikoli. Vyřčené Boží jméno nemá kouzelný zvuk. Ovšem za každým osobním jménem se skrývá nějaký osobní příběh. No a za jménem Hospodin se skrývá příběh obrazně začínající poklidnou edenskou zahradou a končící nádherným, z nebe sestupujícím Jeruzalémem. Je to příběh plný požehnání a ochrany, příběh vyzařující lásku a pokoj, příběh Boha, který se na nás dívá s úsměvem. Áronští kněží při požehnání spojovali Izraelce právě s tímto Bohem, ne s jiným. Vkládali na lid Hospodinovo jméno, aby bylo jasně vyhlášeno, k jakému Bohu patří. A totéž dělal Pán Ježíš, když žehnal dětem. Člověk je už od mala zahrnut do Božího díla. Je do něj zahrnut dříve, než je může dostatečně chápat. Lidský život je propojen s dobrým Božím příběhem v dějinách. To je požehnání. Proto, sestry a bratři, vám v závěru bohoslužeb nejčastěji žehnám po áronském způsobu. Ať je zřejmé, do jaké veliké historie spásy jsme začleněni také vy a já zde.

A ještě jedna věc. Boží jméno se neobjevuje až na konci bohoslužeb. Já vám je připomínám už na začátku. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého se scházíme. Scházíme se jako pokračování starozákonního izraelského příběhu. Co se začalo v dobách, kdy železo bylo ještě mladé, ta spása pronikla až k nám a rozvíjí se mezi námi. My křesťané neříkáme, že je Boží jméno na nás vloženo. My jsme do něj pokřtěni, či doslova jsme do něj ponořeni. Jsme ponořeni do tuze nadějného příběhu. Dávný Bůh Hospodin se nám ukázal jako Otec, který žehná a chrání své děti. Bůh Hospodin ukázal svou přátelskou tvář, když přebýval mezi námi jako Syn člověka, smíloval se nad námi a odstranil naše hříchy. Bůh Hospodin k nám dnes přivrací svou tvář a jako Duch do nás vlévá svůj neobyčejný pokoj. Jistě uznáte, že z takového Boha se lze radovat po věky věků. Amen.

Napsal uživatel Jiří Tengler

Pondělí, 09 Červenec 2007 22:26 - Aktualizováno Úterý, 11 Březen 2008 14:46

Marek 10,13-16 99, 604, 391, 486 *Efezským 1,3-6*

Kázání na neděli sv. Trojice 2007.